

6,7 miljoonaa moniaistikarttojen tutkimukseen

Kartan muuntaminen puheeksi ei ole mahdollista samalla tavalla kuin kirjoitetun tekstin. Geodeettisen laitoksen Geoinformatiikan ja kartografian osasto on mukana EU:n rahoittamassa HaptiMap -projektissa, jossa tutkitaan karttojen ja muiden paikkatietopohjaisten palveluiden saavutettavuutta tunto-, kuulo- ja näköaistin kannalta.

Digitaaliset kartat ja mobiilipaikannukseen perustuvat palvelut ovat toistaiseksi olleet heikosti saavutettavia. Hyvä saavutettavuus tarkoittaa erilaisten käyttäjien tarpeiden huomioimista ja tuotteen tai palvelun helppoa lähestyttävyyttä käyttäjien ominaisuuksista riippumatta. HaptiMap-projektissa (Haptic, Audio and Visual Interfaces for Maps and Location Based Services) kehitetään ohjelmistotyövälineitä, jotka helpottavat huomioimaan aistikykyihin perustuvaa saavutettavuutta karttakäyttöliittymien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Projektissa pyritään tuomaan karttapalvelut paremmin saavutettavina sekä näkevien (mukaan lukien ikääntyvä väestö) että näkörajoitteisten ulottuville. Tulosten uskotaan hyödyttävän matkapuhelinten ja tietokoneiden suunnittelutyötä yleisemminkin.

HaptiMap on nelivuotinen projekti, jonka kokonaisbudjetti on 9,27 miljoonaa euroa. Euroopan komissio rahoittaa projektista 6,67 miljoonaa euroa seitsemännen puiteohjelman alaisesta ICT - tieto- ja viestintä-tekniikan yhteistyöohjelmasta (Itsenäinen asuminen ja yhteiskuntaan kuuluminen). Projektin koordinaattorina toimii Lundin yliopiston muotoilutieteiden osaston kuntoutustekniikan tutkimuksen ryhmä. HaptiMap-projektin kotisivut www.haptimap.org.

Lounaispaikalta tietoa myös matkailijoille

Lounaispaikka eli Varsinais-Suomen paikkatietokeskus on avannut uuden kartaston matkailijoita varten. Lounaispaikka on tähän asti tarjonnut karttapalveluja, joista suurin osa on suunnattu tutkimustarkoitukseen.

Nyt avatun matkailukartaston lisäksi aineistoja löytyy valmiista teemakartoista aina kaavoituksen ja ympäristötutkimuksen aineistoihin. Suosituimpia ovat olleet ilmakehuaineistot, kaava-aineistot sekä ympäristöön liittyvät kokonaisuudet. Ympäristökartastossa esitellään Turun maakuntamuseon tuottamia 1700- ja 1800-luvun isojakokartoista digitoituja maisemahistoria-aineistoja. www.lounaispaikka.fi/kartta

Logican Facta käyttöön Helsingissä

Logican toimittama Facta-kuntarekisterikokonaisuus otettiin käyttöön Helsingin kaupungissa marraskuun alussa. Käyttöönottoa edelsi Logican mittava kehitys- ja käyttöönotto-projekti. Facta toimii rakennusvalvonnan, kiinteistönmuodostuksen, kaavoituksen ja väestötietojen keskitettynä tietojärjestelmänä ja tietovarastona.

Helsingissä käyttäjiä on alkuvaiheessa eri hallintokunnissa lähes 700. Keskitettyjä kuntarekisteritietoja tullaan hyödyntämään laajasti tilastoinnissa, tietopalveluissa, raportoinnissa, karttapalveluissa sekä rajapintojen avulla muissa Helsingin kaupungin tietojärjestelmissä.

Facta on selainpohjainen järjestelmä, jonka tietokantana on Oracle. Sijaintitiedot ovat Oraclen Spatialmuodossa.

Tiliote kiviomaisuudesta

Jokainen suomalainen käyttää hiekkaa, soraa ja kiviä perävaunurekalisen eli yhteensä yli 100 miljoonaa tonnia vuosittain. Teiden ja katujen rakentaminen päällysteineen kattaa tästä noin 60 prosenttia.

Väestökeskittymissä on kiviaineksista pulaa. Geologian tutkimuskeskus (GTK) ja ympäristöhallinto ovat tehneet valtakunnallisen kiviainesten tilinpitopalvelun helpottamaan kiviainesta koskevan tiedon löytämistä.

Tilinpito on muodostettu yhdistämällä ympäristöhallinnon keräämät maa-aineslain mukaiset otto- ja seurantatiedot sekä GTK:n kiviainesten varantotiedot. Palveluun on liitetty pohjakartat ja tietoja muun muassa pohjavesi- ja luonnonsuojelualueista.

Ensi vaiheessa tilinpidossa on mukana pääkaupunkiseutu. Varanto-, lupa- ja seurantatietoja palvelu sisältää koko maasta. Kaikkien keskeiset kulutusalueet tulevat tilinpidon piiriin viiden vuoden kuluessa. Järjestelmään on tarkoitus kytkeä myös korvaavien aineiden kuten rakentamisessa syntyvien ylijäämämassojen ja louhosten ja kaivosten sivukivien seuranta.

Palvelun kehittämisessä ovat olleet mukana GTK:n lisäksi ympäristöministeriö, Suomen ympäristökeskus, Uudenmaan ja Länsi-Suomen ympäristökeskukset, Hyvinkään kaupunki, Kuntaliitto sekä Infra ry.

